

Aika 22.05.2023, klo 08:15 - 08:31

Paikka Varsinais-Suomen liitto / Teams

Käsitellyt asiat

- § 38 Kokouksen avaus ja sen laillisuus ja päätösvaltaisuus**
- § 39 Pöytäkirjan tarkastaminen**
- § 40 Työjärjestyksen hyväksyminen**
- § 41 Seuraava kokous**
- § 42 Lausunto Ferry Terminal Turku -asemakaavamuutosehdotuksesta**
- § 43 Lausunto maa-aines- ja ympäristöluvan yhteiskäsittelylupahakemuksesta Salon Raimännummessa**
- § 44 Lausunto Varsinais-Suomen ELY-keskukselle YVA-lain mukaisen arviointimenettelyn soveltamistarpeesta**
- § 45 Lausunto aurinkovoimapuiston suunnittelutarveratkaisun hakemuksesta Haaranniituille Loimaalle**
- § 46 Lausunto Mynämäen keskustan asemakaavan muutoksen luonnoksesta**
- § 47 Lausunto Maskun kunnalle Pihlajamäki III (Mäntyhaka) alueen asemakaavaluonnoksesta**
- § 48 Lausuntopyynnöt, jotka eivät anna aiheutta Varsinais-Suomen liiton lausunnon antamiseen**
- § 49 Mahdolliset muut asiat**
- § 50 Kokouksen päättäminen**

Saapuvilla olleet jäsenet

Juha Rantasaari, puheenjohtaja
Riitta Lehtinen, etänä, 1. varapuheenjohtaja
Esko Kiviranta, etänä
Marko Lindberg
Juhani Pilpola
Kaisa Vallavuori, etänä
Anne-Mari Virolainen, etänä

Muut saapuvilla olleet

Heli Mäkynen, assistentti, sihteeri
Ulla Achrèn
Eeva-Johanna Eloranta, etänä
Timo Juvonen, erikoissuunnittelija
Pekka Kuusisto
Virpi Mamia, maakunta-arkkitehti
Salla Murmann, erikoissuunnittelija
Heikki Saarento, suunnittelujohtaja, esittelijä

Allekirjoitukset

Juha Rantasaari
Puheenjohtaja

Heli Mäkynen
Sihteeri

§ 38

Kokouksen avaus ja sen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Ehdotus

Esittelijä: Heikki Saarento, suunnittelujohtaja

Maankäyttöjaoston puheenjohtaja avaa kokouksen. Kokous todetaan lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

§ 39

Pöytäkirjan tarkastaminen

Varsinais-Suomen liiton hallintosäännön (12.6.2017) 120 § mukaan "Pöytäkirjan pitämisestä ja sisällöstä vastaa pöytäkirjanpitäjä toimitelimen puheenjohtajan johdolla. Jos puheenjohtaja ja pöytäkirjanpitäjä ovat eri mieltä kokouksen kulusta, pöytäkirja laaditaan puheenjohtajan näkemyksen mukaan. Pöytäkirjan allekirjoittaa puheenjohtaja ja varmentaa pöytäkirjanpitäjä. Pöytäkirja voidaan allekirjoittaa ja tarkastaa sähköisesti." Maakuntahallitus on kokouksessaan (31.3.2014 § 37) ottanut käyttöön pöytäkirjan sähköisen tarkastamisen.

Ehdotus

Esittelijä: Heikki Saarento, suunnittelujohtaja

Maankäyttöjaosto päättää tarkastaa maankäyttöjaoston pöytäkirjat sähköisesti.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

§ 40

Työjärjestyksen hyväksyminen

Ehdotus

Esittelijä: Heikki Saarento, suunnittelujohtaja

Lähetetty esityslista hyväksytään kokouksen työjärjestykseksi. Mahdolliset muut asiat käsitellään kohdassa "Mahdolliset muut asiat".

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

§ 41

Seuraava kokous

Ehdotus

Esittelijä: Heikki Saarento, suunnittelujohtaja

Maankäyttöjaoston seuraava kokous on 19.6.2023.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

§ 42

Lausunto Ferry Terminal Turku -asemakaavamuutosehdotuksesta

VSLDno-2023-301

Valmistelija / lisätiedot:

Virpi Mamia

virpi.mamia@varsinais-suomi.fi

maakunta-arkkitehti

Liitteet

1 Kuva1 Kaava-alueen sijainti opaskartalla.png

Turun kaupunki on pyytänyt Varsinais-Suomen liiton lausuntoa Ferry Terminal Turku -asemakaavan muutosehdotuksesta 16.5.2023 mennessä.

Kaava-alue sijaitsee kartassa rajauksella osoitetulla alueella (kuva 1) Sataman, Iso-Heikkilän ja Pahaniemen kaupunginosissa. Kaavamuutosalueen pinta-ala on 62,0 ha. Kaavamuutosalueen omistaa Turun kaupunki, mutta suurin osa siitä on vuokrattu muiden tahojen käyttöön kuten Turun Satama Oy:lle.

Asemakaavamuutos laaditaan Turun kaupungin aloitteesta. Kaupunki on tehnyt satama-alueen ja siihen liittyvien liikennejärjestelyjen kehittämisestä kaksi aiesopimusta Turun Satama Oy:n, Viking Line Abp:n ja Tallink Silja Oy:n kanssa. Alueen uusimmat maankäyttö-luonnokset perustuvat PES-Arkkitehdit Oy:n ORIGAMI-nimiseen kilpailuehdotukseen, joka voitti matkustajaterminaalin arkkitehtuurikilpailun toukokuussa 2022.

Maakuntakaavassa suuri osa kaavanmuutosalueesta on satama-aluetta. Kaavanmuutosalueen itäreuna on keskustatoimintojen aluetta ja luoteisosassa on pieni kaistale työpaikkatoimintojen aluetta. Alue kuuluu osittain kaupunkikehittämisen kohdealueeseen sekä teollisuuden ja logistiikan kehittämisen kohdealueeseen. Turun linnan ympäristö kuuluu kulttuuriympäristön tai maiseman kannalta tärkeään alueeseen, ja linna ympäristöineen on merkitty myös suojeltavaksi rakennetun ympäristön aluekokonaisuudeksi. Kaavamuutosalueella on voimassa oikeusvaikutteinen Turun yleiskaava 2020. Suunnittelua alueella ohjaa lisäksi Linnakaupungin osayleiskaava. Asemakaavoja kaavamuutosalueella on voimassa kuusi. Suuri osa alueesta on merkitty asemakaavassa liikennealueeksi sekä satama-alueeksi.

Kaavamuutoksen tarkoituksena on mahdollistaa uuden satamaterminaalin ja sen tarvitsemien rakennusten, liikenneyhteyksien ja pysäköintijärjestelyjen toteuttaminen. Päämääränä on, että terminaali liikenneyhteyksineen on käytössä vuonna 2027.

Kaavamuutoksen tavoitteisiin kuuluvat terminaalin saavutettavuuden varmistaminen kaikilla liikennemuodoilla, liikenneyhteyksien selkeyttäminen ja sujuvoittaminen, liikenneturvallisuuden parantaminen, laivaan kulkevan matkustaja- ja rahtiliikenteen eriyttäminen muusta saatto- ja saapumisliikenteestä sekä kestävien liikkumismuotojen kulkutapaosuuden kasvattaminen. Kaavamuutoksen yhteydessä on tarkasteltu satamaan johtavan henkilöliikenneväylien uudelleenlinjausta.

Kaavamuutoksessa osoitetaan kaupunginvaltuuston hyväksymässä (ei lainvoimainen) Yleiskaavassa 2029 esitetyn mukainen henkilöliikenneraiteen uudelleenlinjaus, joka kulkee pohjoisesta satamaan. Tavoitteisiin lukeutuu lisäksi uusi kävely ja pyöräily-yhteys Linnanniemeltä Ruissaloon.

Satama-alueen kehittämällä ja tavoitellaan maankäytön muutoksia, jotka sataman toiminnan tehostuessa vapauttavat uusia alueita kaupunkikehitykseen etenkin Turun linnan ja Aurajoen väliseltä alueelta. Tavoitteena on lisäksi, että kaavamuutos ei estä kaupunkikehittämistä kaava-alueen pohjoispuolella Linnanaukon rannalla. Aurajokirannassa ja sataman suulla vapautuvien alueiden tulevaan käyttöön ei tässä asemakaavamuutoksessa oteta kantaa, vaan niiden kehittäminen toteutetaan erillisinä kaupungin omina strategisina hankkeina. Suurin osa vapautuvista alueista kuuluu Historian ja tulevaisuuden museo -asemakaavamuutokseen, jonka luonnoksen kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi 27.9.2021 § 439.

Ehdotus

Esittelijä: Heikki Saarento, suunnittelujohtaja

Varsinais-Suomen liiton maankäyttöjaosto päättää antaa Turun kaupungille Ferry Terminal Turku -asemakaavamuutosehdotuksesta seuraavan lausunnon.

Kestävän talouskasvun tavoite ja globaali kilpailu edellyttävät Varsinais-Suomelta monipuolista saavutettavuutta. Kasvuvyöhykkeellä sijaitseva Turun satama toimii porttina Skandinaviaan sekä läntiseen Eurooppaan. Sujuvat, ennakoitavat ja kestävin perustein rakentuvat kansalliset ja kansainväliset matka- ja kuljetusketjut palvelevat maakunnan elinkeinoelämää. Venäjän hyökkäyssodan myötä Varsinais-Suomen satamayhteyksien merkitys on korostunut myös huoltovarmuuden ja sotilaallisen liikkuvuuden näkökulmasta.

Turun satama ja Turun kaupunkisolmukohta kuuluvat Euroopan laajuisen liikenneverkon (TEN-T) Skandinavia-Välimeri-ydinverkkoikäyttöön. Turun uusi satamaterminaali vahvistaa Turun logistista asemaa ja alueen kansainvälisiä yhteyksiä. Satama on sekä henkilö- että tavaraliikenteen kannalta merkittävä liikenteen solmukohta. Henkilöliikenneterminaalin ympäristössä ovat lähekkäin laivaterminaali, mahdollinen raitiotie, charter-, lähi- ja kaukoliikenteen linja-autopysäkit, rautatieasema, taksiasema ja henkilöautojen pysäköintilaitos. Eri kulkumuotojen yhteensovittaminen alueella on suunniteltu perusteellisesti.

On tärkeää paitsi terminaalin saavutettavuuden myös uuden TEN-T-asetusehdotuksen asettamien vaatimusten täyttämiseksi, että raideliikenneyhteys jatkuu aivan satama-alueelle saakka, kuten kaavamuutosehdotuksessa on esitetty. Henkilöliikenneraiteen uusi linjaus pohjoisen suunnasta parantaa liikenneturvallisuutta, sujuvoittaa kävelyä ja pyöräliikennettä sekä luo uusia mahdollisuuksia maankäytön suunnittelulle.

Terminaalialueen sekä laajemmin sataman ja Turun linnan ympäristön kehittäminen on merkittävä kokonaisuus, jolle on asetettu hyvät tavoitteet ja jonka suunnittelussa on huomioitu kattavasti eri näkökulmia. Varsinais-Suomen liitto katsoo, että Ferry Terminal Turku -asemakaavamuutosehdotus toteuttaa maakuntakaavaa ja tukee seudulliselle ja maakunnalliselle liikennejärjestelmälle asetettuja tavoitteita ja siten edistää Varsinais-Suomen maakuntastrategiassa 2035+ esitetyn Varsinais-Suomen aluerakenteen vision toteutumista.

On tärkeää keskustella siitä, miten varmistetaan kaikkien tavoitteiden pysyminen mukana alueen suunnittelun ja toteutuksen edetessä. Tavara- ja henkilöliikenneyhteyksien sujuvuuden lisäksi erityisesti alueen viihtyisyyteen ja käveltävyyteen, autojen ja polkupyörien liityntäpysäköinnin tasokkuuteen sekä kaupunkivihreän ja kulttuuriperinnön vaalimiseen on syytä kiinnittää jatkossakin huomiota prosessin eri vaiheissa.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

§ 43

Lausunto maa-aines- ja ympäristöluvan yhteiskäsittelylupahakemuksesta Salon Rämännummissa

VSLDno-2023-309

Valmistelija / lisätiedot:

Kristina Karppi

kristina.karppi@varsinais-suomi.fi

erikoissuunnittelija

Liitteet

1 Liite 1 Rämännummen santakuopan sijainti ja ottamisen suunnitelma.pdf

Salon kaupungin ympäristönsuojelu pyytää lausuntoa

yhteiskäsittelylupahakemuksesta 29.5.2023 mennessä. Maankaivuu Jari Laapotti Oy hakee maa-aines- ja ympäristölupaa eli yhteiskäsittelylupaa kalliokiviaineksen ottamiseen ja murskaukseen Rämännummen santakuopalle Salossa.

Lupahakemuksen mukainen ottamisalue on noin 3,2 hehtaaria. Ottomääräksi haetaan 65 000 m³ ja lupa-ajaksi kymmenen vuotta. Toimintaa ei harjoitettaisi kesä-elokuissa kuormaamista ja kuljettamista lukuun ottamatta. Kyseessä on jatkolupahakemus: alueella on ollut aiemmin maa-aineslupa, joka on päättynyt v. 2019. Alueella on myös toistaiseksi voimassa oleva ympäristölupa.

Suunnittelualue sijaitsee Pöytiön 1-luokan pohjavesialueella, ja kyseinen pohjavesialue on myös maakuntakaavaan merkitty.

Ehdotus

Esittelijä: Heikki Saarento, suunnittelujohtaja

Maankäyttöjaosto päättää antaa Salon Rämännummen yhteiskäsittelylupahakemuksesta seuraavan lausunnon:

Rämännummen santakuopan yhteiskäsittelyluvan ottamisalue on maakuntakaavassa maa- ja metsätalousvaltaisella alueella ja Pöytiön pohjavesialueella. Pohjavesialueiden suunnittelumääräyksenä maakuntakaavassa on, että *"Suunnitelmassa ja toimenpiteissä alueella on otettava huomioon pohjaveden suojeleminen siten, että sen käyttömahdollisuuksia, laatua tai riittävyttä ei vaaranneta. Vesiensuojeluviranomaisille on suunnittelu- ja rakentamistoimenpiteiden yhteydessä varattava mahdollisuus lausunnon antamiseen."*

Yhteiskäsittelylupahakemuksesta käy ilmi, että Salon kaupungin ympäristönsuojelun eli kunnallisen vesiensuojelun edustajien kanssa on käyty kattavaa keskustelua suunnittelumääräyksen mukaisesti. Alueelliselta vesiensuojeluviranomaiselta eli Varsinais-Suomen ely-keskukselta on Salon kaupungin toimesta pyydetty lausunto lupahakemuksesta sekä välitetty muistio kunnan viranomaisten ja hakijan välisestä ennakkoneuvottelusta 23.9.2021.

Lupahakemuksen aineistosta ei kuitenkaan aivan selvästi käy ilmi, onko pohjavesi huomioitu suunnitelmassa maakuntakaavamääräyksen mukaisesti ja ympäristönsuojelulain 17§ pohjaveden pilaamiskiellon mukaisesti siten, ettei sen

käyttömahdollisuuksia, laatua tai riittävyttä vaaranneta. Hakijan toimittama, päivitetty kuvaus muiden muassa pohja- ja pintavesien käsittelystä (30.3.2023) ei ole pintavesien kuvauksen osalta niin tarkka kuin mitä kunnan ympäristönsuojelu on edellyttänyt kirjallisessa täydennyspyynnössään (28.2.2023) ja ennakkoneuvottelussa (23.9.2021). Salon kaupungin ympäristönsuojelu oli huomauttanut, että räjäytyksessä syntyvän typpipäästön vuoksi nykyisen kaltainen laskeutusallas ei ole alueelle sopiva, sillä vedet imeytyvät altaan pohjasta maaperään. Hakija ei ole toimittanut täsmennettyä pintavesien käsittelyn suunnitelmaa. Sen sijaan pohjaveden laadun seurantaan hakija oli asentanut uuden näytteenottoputken paremmalle sijainnille. Näytteet edustavat nyt pohjaveden laatua osuvammin kuin aiemmin, eikä niiden laadussa ole enää poikkeamia suositusarvoista. Tämä ei kuitenkaan käy selvästi ilmi lausuntopyyntöön materiaalista.

Esitusteknisesti yhteiskäsittelylupahakemus on vaikealukuinen, kun hakemus, sen täydennykset ja muut liitemateriaalit on koostettu yhteen, mutta sisällysluettelo ja selvä järjestys puuttuu. Joillakin kartoista on tietoa useammalta vuodelta, kuten pohjaveden uuden näytteenottoputken sijainti vanhalla kartalla. Karttaselitteiden taso vaihtelee. Maakuntakaavaote on otettu Salon seudun maakuntakaavasta, eikä se ole enää voimassa olevien maakuntakaavamerkintöjen mukainen. Maakuntakaavaotteet tulee ottaa voimassa olevien maakuntakaavamerkintöjen yhdistelmäkartasta, joka löytyy eri tiedostomuodoissa verkko-osoitteessa: <https://varsinais-suomi.fi/suunnittelu/maakuntakaava/voimassa-oleva-maakuntakaava/varsinais-suomen-maakuntakaavayhdistelma/>

Varsinais-Suomen liiton maankäyttöjaosto toteaa, että yhteiskäsittelylupahakemuksen aineistojen ajantasaisuudessa ja selkeydessä on haasteita. Hanke on silti maakuntakaavan mukainen, jos pinta- ja pohjavesien hyvä hallinta vielä täsmennetään ja varmistetaan Salon kaupungin ja Varsinais-Suomen ely-keskuksen vesiensuojeluviranomaisten edellyttämällä tavalla. Salossa pohjavesialueella sijaitsevilla maa-ainestenottoalueille voidaan antaa lisäksi määräyksiä pohjaveden suojelemiseksi lupapäätöksissä ja näitä suositellaan tässä tapauksessa annettavan.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

§ 44

Lausunto Varsinais-Suomen ELY-keskukselle YVA-lain mukaisen arviointimenettelyn soveltamistarpeesta

VSLDno-2023-337

Valmistelija / lisätiedot:

Timo Juvonen

timo.juvonen@varsinais-suomi.fi

erikoissuunnittelija

Varsinais-Suomen ELY-keskus on pyytänyt Varsinais-Suomen liiton lausuntoa YVA-lain mukaisen arviointimenettelyn soveltamistarpeesta Ilmatar Energy Oy aurinkoenergiainhankeesta (VSLDno-2023-337).

Lausuntoa pyydetään siitä, edellyttääkö yhtiön aurinkoenergiainhanke ympäristövaikutusten arviointimenettelyn soveltamista. Hanke koskee aurinkoenergian tuotantoalueen toteuttamista Loimaan kaupungin Korven alueelle. Hankealue on laajuudeltaan 170 hehtaaria. Alue sijaitsee Ypäjän ja Humppilan rajojen läheisyydessä.

Ilmatar Energy Oy tekemässä YVA-tarveharkinta-asiakirjassa (25.4.2023) yhtiö toteaa, että selvityksen perusteella hankkeen toteuttamisesta ei ole odotettavissa sellaisia haitallisia ympäristövaikutuksia, jotka edellyttäisivät YVA-menettelyn soveltamista hankkeeseen.

Tarveharkinnassa tuodaan esille mm. seuraavaa. YVA-menettelyä edellyttävät hankkeet on luetteloitu YVA-lain (252/2017) liitteessä 1. Aurinkoenergian tuotantoalueita ei ole mainittu tässä hankelistauksessa. Aurinkoenergian laajamittainen tuottaminen on Suomessa kohtuullisen uutta, ja Varsinais-Suomen ELY-keskuksen alueella ensimmäinen teollisen mittakaavan aurinkovoimahanke (Kalanti, Uusikaupunki 250 ha) tuli vireille syksyllä 2021. Tälle hankkeelle ei edellytetty YVA-menettelyä, mutta YVA-menettelyn piirissä on tällä hetkellä Varsinais-Suomen ELY-keskuksen alueella kolme teollisen mittakaavan aurinkovoimahanke. Kyseessä ovat Huittisten 870 hehtaarin aurinkovoimapuisto, Siikaisten hybridihanke (7 tuulivoimalaa, 444 hehtaarin aurinkovoimapuisto) ja Ulvilan 290–303 hehtaarin aurinkovoimapuisto. Varsinais-Suomessa on lisäksi valmisteilla useita muita, pinta-alaltaan pienempiä aurinkovoimahankeita, joista ei ole edellytetty YVA-menettelyä.

Ehdotus

Esittelijä: Heikki Saarento, suunnittelujohtaja

Varsinais-Suomen liitto katsoo, että aurinkovoimapuiston nykyisissä selvityksissä on tarkasteltu monipuolisesti hankkeen vaikutuksia alueen luontoon, kulttuuriympäristöön, asutukseen ja virkistykseen sekä muihin ympäristöön vaikuttaviin asioihin.

Varsinais-Suomen maakuntakaavayhdistelmässä hankealue on merkitty maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi. Hankealueen länsipuolella kulkee yhdystie- tai katu (Koskenrannantie) ja alueen itäpuolella ohjeellinen ulkoilureitti. Hankealueella on tuulivoimavaihemaakuntakaavasta tuleva energiahuollon kohdemerkintä (en 202).

Varsinais-Suomen liitto tuo kuitenkin esille sen, että teollisen kokoluokan aurinkoenergia suunnittelutarve on kasvanut huomattavasti muutamassa vuodessa, ja uusia hankkeita on käynnistynyt tai käynnistymässä useita. Maankäytölliset ja ympäristölliset paineet ovat kasvaneet merkittävästi. Useiden hankkeiden yhteisvaikutukset niin ympäristöön, kuin esim. sähkösiirron infrarakentamiseen, tulee pystyä arvioimaan ja hallitsemaan kokonaisuutena. Erityisesti useiden hankkeiden kerryttämä metsäpinta-alan väheneminen ja sen vaikutukset pitää arvioida niin luonnon monimuotoisuuden, kytkeytyvyyden kuin ilmastovaikutustenkin näkökulmista.

Hankealueen melko suuren koon (170 ha), varovaisuusperiaatteen sekä yhteisvaikutusten takia hankkeesta olisi perusteltua edellyttää YVA-menettelyä.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

§ 45

Lausunto aurinkovoimapuiston suunnittelutarveratkaisun hakemuksesta Haaranneituille Loimaalle

VSLDno-2023-341

Valmistelija / lisätiedot:

Kristina Karppi

kristina.karppi@varsinais-suomi.fi

erikoissuunnittelija

Liitteet

1 Liite 1 Teemakartat aurinkovoimalasta Loimaan Haaraan.pdf

Ilmatar Solar Development Oy suunnittelee aurinkovoimapuistoa Haaraan Loimaalle. Aurinkovoimapuiston kokonaisteho on noin 64 MWp ja se sijoittuu yhteensä noin 84 hehtaarin suuruiselle alueelle. Aurinkoenergian tuotantoalue koostuu yhteensä viidestä lähekkäin toisiaan olevasta paneelialueesta, huoltoteistä, muuntajista sekä maakaapelointina toteuttavista sähkön siirtoyhteyksistä. Kokonaisuudelle haetaan suunnittelutarveratkaisua ja sen jälkeen rakennuslupaa. Loimaan kaupungin rakennusvalvonta pyytää lausuntoa suunnittelutarveratkaisun hakemuksesta 2.6.2023 mennessä.

Hankealue sijoittuu viljelykäytössä oleville pelloille, ja se tukeutuu olemassa olevaan tieverkostoon, jota täydennetään lyhyillä huoltoajoyhteyksillä. Sähkönsiirto toteutetaan maakaapelointina ja linjaukset tehdään pääosin nykyisten teiden vierelle – myös noin 6 km pitkä yhdysjohto Kolsi-Forssa 110 kV voimajohdolle. Aurinkopaneelialueiden rakentaminen ei tässä kohteessa aiheuta hakkuita, eikä siis metsäpinta-alan vähenemistä. Paneelit perustetaan yksinkertaisesti painamalla telineiden tukijalat maaperään. Paneelialueille ei myöskään lähtökohtaisesti levitetä sora- tai hiekkakerrosta, veden eristäviä kankaita tai muuten tehdä merkittäviä pohjatöitä, ja alustat saavat kasvittua.

Laitoksen suunniteltu käyttöikä on aurinkopaneelien osalta noin 30-40 vuotta. Mikäli aurinkoenergian tuotantoalueen toimintaa ei jatketa, vapautuu alue muuta maankäyttöä varten ja myös nykyistä maatalouskäyttöä voidaan alueella jatkaa.

Ehdotus

Esittelijä: Heikki Saarento, suunnittelujohtaja

Maankäyttöjaosto päättää antaa seuraavan lausunnon Haaran aurinkovoimapuiston suunnittelutarveratkaisun hakemuksesta:

Suunniteltu aurinkovoimalan alue sijoittuu maakuntakaavassa maa- ja metsätalousvaltaiselle alueelle, eikä hankealueella ole muita merkintöjä. Hankealueesta koilliseen on energiahuollon kohde viidelle tuulivoimalalle sekä pohjoispuolella ohjeellinen ulkoilureitti. Aurinkovoimahanke ei haittaa näiden toteuttamista. Alueella ei ole yleis- eikä asemakaavoja. Maakuntakaavan maa- ja metsätalousvaltaisilla alueilla on seuraava suunnittelumääräys: *"Olemassa olevien alueiden täydennykseksi ja laajennukseksi voidaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa*

osoittaa pääasiallista käyttötarkoitusta kohtuuttomasti haittaamatta, sekä maisema- ja ympäristönäkökohdat huomioon ottaen mm. uutta pysyvää asumista ja, erityislainsäädännön ohjaamana, myös muita toimintoja".

Suunnittelumääräykseen viitataan myös hankkeen vaikutusten arvioinnissa ja sitä tulkitaan niin, ettei tämä hanke haittaa kohtuuttomasti alueen pääasiallista käyttötarkoitusta eli maa- ja metsätaloutta. Tämä on toki yleisemminkin mielenkiintoinen tulkintakysymys suunnittelumääräyksestä: katsotaanko ja millä perustein/rajauksin, että aurinkovoimaloista ei ole kohtuutonta haittaa maa- ja metsätalousvaltaisille alueille? Tässä nimenomaisessa tapauksessa kohtuutonta haittaa ei synny, sillä kuten suunnittelumääräys jatkuu, niin hankkeen maisema- ja ympäristönäkökohdat on kattavasti kuvattu ja huomioitu vaikutusten arvioinnissa, joitakin poikkeuksia lukuun ottamatta: hankealue sijoittuu viljelykäytössä oleville pelloille ja se tukeutuu olevaan, vähäliikenteiseen tieverkostoon. Sähkönsiirto toteutetaan maakaapelointina tieverkostoa myöten. Alueita reunustavat metsät, joihin ei kajota, ja ne jäävät rajaamaan myös maisemavaikutuksia. Alueella ei ole tunnistettuja luonto- eikä kulttuuriarvoja ja vain hyvin vähän asutusta. Niitä paneelienttiä, jotka tulevat lähelle neljää asuinrakennusta on suunniteltu maisemoitavan talojen suunnista nähtynä. Vesistövaikutukset ovat vähäisiä. Hankkeen ilmasto-vaikutukset on sen sijaan kuvattu liian ylimalkaisesti vain toteamalla, että ne ovat myönteisiä koska hanke korvaa fossiilisen energian käyttöä. Aurinkovoimaloiden paneeleilla ja kokonaisuuden muilla rakenteilla, kuten maakaapelointien kaivuutöillä on kuitenkin elinkaaren kasvihuonekaasupäästöjä, ja niitä olisi pitänyt avata enemmän esimerkiksi maakaapelina toteutettavan, 6 km pitkän yhdysjohdon osalta Kolsi-Forssa 110 kV voimajohdolle.

Varsinais-Suomen maakuntakaavassa ei toistaiseksi ole osoitettu teollisen mittakaavan aurinkovoimatuotantoon soveltuvia alueita. Kaavaa on tähän saakka tulkittu siten, että sen muut merkinnät rajaavat pois ne alueet, jotka eivät sovellu teollisen mittakaavan aurinkovoiman tuotantoon. Tästä näkökulmasta Haaranniittujen hanke on maakuntakaavan sekä sen maa- ja metsätalousvaltaisten alueiden suunnittelumääräyksen mukainen. Aurinkovoimaloiden sijoittumista ja ympäristövaikutusten reunaehtojen ohjaavaa erityislainsäädäntöä ei myöskään toistaiseksi ole, aluesuunnittelun ja ympäristöhallinnon yhteiset menettelytapaohjeetkin vasta valmistella ympäristöministeriön keväällä 2023 perustamassa työryhmässä.

Jatkossa tilanne ja tulkinta teollisen mittakaavan aurinkovoiman sijoittamisesta Varsinais-Suomessa täsmentyy, sillä syksyllä 2023 suunnitteluryhmä käynnistää taustaerittelyt sen sijoittamiselle maakunnassa. Työssä määritellään kriteerit yhtäältä suotuisille tekijöille, (esimerkiksi aukea, jo käyttöön tai rakentamiseen otettu alue lähellä teitä ja siirtoverkostoja), ja toisaalta sijoittumista rajaaville tekijöille, kuten luonto- ja kulttuuriarvot ja vaikutukset ihmisiin eli läheisyys asutukseen ja virkistykseen. Kriteeristön perusteella tehdään sijaintipohjaiset paikkatietoerittelyt. Analyysien tulosten myötä luodaan ohjeellisia aluerajauksia ja suosituksia, ja niistä keskustellaan myös kuntien kanssa mahdollisimman nopeasti. Osa aluerajauksista merkitään mahdollisesti myös tuleviin vaihemaakuntakaavoihin. Teollisen mittakaavan aurinkovoiman erittelyt liittyvät laajempaan taustaselvityssarjaan uusiutuvien energiamuotojen kehittämisestä ja sijoittumisesta Varsinais-Suomessa

seuraavien noin kahdenkymmenen vuoden aikana. Taustaselvityksille on haettu erillisrahoitusta ympäristöministeriöstä. Prosessin aikana seurataan kansallista keskustelua aiheesta ympäristöhallinnossa ja muissa maakunnissa sekä tutkimuksessa.

Varsinais-Suomen liiton maankäyttöjaosto toteaa, että Haaranniitun aurinkovoimalan suunnittelutarveratkaisun hakemus on maakuntakaavan mukainen ja pääosin hyvin valmisteltu maisema- ja ympäristönäkökohdat huomioiden – etenkin tämänhetkisessä tilanteessa, kun aluesuunnittelun ja ympäristöhallinnon ohjaus vasta kehittyy koko maassa koskien teollisen mittakaavan aurinkovoiman sijoittumista. Hankkeen ilmastovaikutuksia hakijan tulisi kuitenkin kuvata lisää.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

§ 46

Lausunto Mynämäen keskustan asemakaavan muutoksen luonnoksesta

VSLDno-2023-315

Valmistelija / lisätiedot:

Virpi Mamia

virpi.mamia@varsinais-suomi.fi

maakunta-arkkitehti

Liitteet

1 Liite_Havainnekuva_Mynamaenkeskusta_akluonnos_052023.pdf

2 Liite_Mynamaenkeskusta_Kaavakartta_asebakaavaluonnos052023.pdf

Mynämäen kunnanhallitus on pyytänyt Varsinais-Suomen liitolta lausuntoa Mynämäen keskustan asemakaavan kortteleiden 181, 500 ja 1201 asemakaavamuutoksen kaavaluonnoksesta.

Asemakaavan muutos on kunnan vireille laittama kunnan keskustan elinvoiman kehittämiseksi. Asemakaavamuutoksen tavoitteena on säilyttää ja lisätä kunnan ydinkeskustan elinvoimaisuutta ja viihtyisyyttä sovittamalla alueelle liike ja toimistorakentamista, päivittäistavarakaupan myymälätiloja sekä asuinrakentamista. Suunnittelu koskee Mynämäen kirkon lounaispuolella olevia kolmea korttelia, jotka nykyisellään muodostavat kunnan keskustan merkittävän palveluytimen. Asemakaavan muutos on ohjaavien kaavatasojen, paikalla voimassa olevien maakuntakaavojen sekä oikeusvaikutteisen Mynämäen keskusta-asemansoutu osayleiskaavan, mukainen.

Maakuntakaavassa suunnittelualue on merkitty keskustatoimintojen alueeksi (C), taajamatoimintojen alueeksi (A) sekä taajamatoimintojen kehittämisen kohdealueeksi. Lisäksi suunnittelualueen läpi kulkee maakuntakaavassa ohjeellisen ulkoilureitin merkintä.

Asemakaavan suunnittelun tueksi alueelta on laadittu Mynämäen keskustan kulttuuriympäristöselvitys, jossa on hyödynnetty Varsinais-Suomessa Viehkot taajamat hankkeessa laadittua Mynämäen Identiteettitarinaa.

Ehdotus

Esittelijä: Heikki Saarento, suunnittelujohtaja

Varsinais-Suomen liitto kiittää Mynämäen kunnanhallitusta mahdollisuudesta antaa lausunto huolellisesti valmistellusta Mynämäen keskustan asemakaavan muutoksen kaavaluonnoksesta.

Varsinais-Suomen liitto toteaa, että asemakaavan selostuksessa kuvattu suunnittelualueen maakuntakaavatilanne tulee tarkistaa suunnittelualueella voimassa olevien merkintöjen osalta. Toisin kuin selostuksessa nyt esitetään, Varsinais-Suomen maakuntakaavan (VSMK) yhdyskuntarakennetta ohjaavat merkinnät ovat korvautuneet myöhemmin Taajamien, palvelujen ja liikenteen vaihemaakuntakaavan (TPLMK) vastaavilla merkinnöillä. Digitaalisesta maakuntakaavayhdistelmästä löytyy

yksinkertaisesti kaikki suunnittelualueella voimassa olevat maakuntakaavamerkinnot ja -määräykset.

Varsinais-Suomen liitolle on tärkeää huomata, miten maakuntien Viehkö-taajamat-hankkeessa kuntien kehittämisen välineeksi laadittua Identiteettitarinaa on Mynämäellä hyvin hyödynnetty kulttuurihistoriallisesti arvokkaan keskustan asemakaavan valmistelun taustaselvityksissä.

Varsinais-Suomen liitto pitää tärkeänä, että Mynämäen keskustan keskeisiä osia kehitetään vaalien kulttuurihistoriallisesti merkittävää keskustaaajaman miljöötä sekä tuetaan kunnan keskusalueiden kestävä kytkeytymistä asemaseutuun. Mynämäen keskustan kehittämisessä kulttuurihistoriallisesti merkittävän taajamakuvan vaalimisen ja kuntakeskustan elinvoiman edistämisen rinnalla tärkeää on parantaa jalankulun ja pyöräilyn edellytyksiä keskustassa sekä huolehtia keskustan kytkeytymisen mahdollisuuksista kestäväillä kulkumuodoilla myös kunnan asemaseudulle, kuten asemakaavasuunnittelussa nyt on tehty.

Kaavaselostuksessa todetaan että "Asemakaavalla ei ole merkittäviä vaikutuksia taajamakuvaan. Uudisrakentamisen sopeutuminen valtakunnallisesti merkittävään kulttuuriympäristöön varmistetaan rakentamisen korkeutta sääntelemällä. Rakennusmassat eivät kokonsa tai sijoittelunsa puolesta poikke merkittävästi ympäristöstään." Asemakaavasuunnitelmassa rakennusten paikat siirtyvät entistä etäämmälle perinteisestä keskustaraitista, mikä saattaa uhata taajaman rakennetun ympäristön maisemakuvaa. Asemakaavasuunnittelussa on hyvä huolellisesti tutkia pysäköintiratkaisujen vaikutusta kulttuurihistoriallisesti merkittävän keskustaaajaman tilan tunnelmaan.

Kulttuurihistoriallisesti merkittävään taajamakuvaan uudisrakentamista sovitettaessa on asemakaavassa myös hyvä varmistaa uudisrakennuksen kokonaisuutta konkreettisin määrein, esimerkiksi rakennusalueelle sijoitettavan rakennuksen korkeusmittayksiköin, jotta uuden rakennusmassan onnistuneesta sijoittelusta vaalittavaan maisemamittakaavaan voidaan varmistua. Kerrosneliömetreinä ja kerrosluvuina ilmaistu rakentamisen määrä ei anna täsmällistä kuvaa uudisrakennuksen todellisesta koosta. Asemakaavamääräyksissä on Mynämäen keskustassa perusteltua kiinnittää huomiota kulttuuriperintörikkaan taajamakuvan vaalimiseen.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

§ 47

Lausunto Maskun kunnalle Pihlajamäki III (Mäntyhaka) alueen asemakaavaluonnoksesta

VSLDno-2023-329

Valmistelija / lisätiedot:

Virpi Mamia

virpi.mamia@varsinais-suomi.fi

maakunta-arkkitehti

Maskun kunta on esittänyt Varsinais-Suomen liitolle mahdollisuuden antaa lausunto asemakaavaluonnoksesta Pihlajamäki III (Mäntyhaka) alueelle 31.5.2023 mennessä.

Kaava-alue sijaitsee Maskussa Lemun Pihlajamäessä noin 1,5 km päässä Lemun keskustan palveluista etelään, ja n. 10 km etäisyydellä Maskun kuntakeskustasta sekä n. 6 km päässä Nousiaisten asemansuudusta. Kaavatyön tavoitteena on osoittaa uusia erillispientalojen korttelialueita asemakaavoittamattomalle alueelle Lemun Pihlajamäkeen. Suunnittelualan pinta-ala on noin 6,2 hehtaaria. Suunnittelualueella sijaitsee yksi asuinrakennus talousrakennuksineen. Pääosin suunnitteluala on rakentumatonta, metsäistä aluetta. Suunnitteluala sijoittuu valtakunnallisesti merkittäväksi rakennetuksi kulttuuriympäristöksi (RKY) osoitetun Lemun kirkkoympäristön läheisyyteen. Suunnittelualueella tullaan laatimaan arkeologinen inventointi kesän 2023 aikana.

Varsinais-Suomen voimassa olevassa maakuntakaavassa kaava-alue on osoitettu taajamatoimintojen alueeksi (A). Suunnitteluala kuuluu myös saariston rengastiehen tukeutuvaan kehittämisvyöhykkeeseen. Suunnitteluala rajautuu eteläosistaan alueeseen, mikä on maakuntakaavassa osoitettu Nousiainen-Hirvijoki kulttuurimaisema-alueeksi.

Suunnittelualueella on voimassa Lemun kunnanvaltuuston 2005 hyväksymä oikeusvaikutteinen Lemun keskustan osayleiskaava. Kaava-alue on osayleiskaavassa osoitettu osittain erillispientalojen alueeksi (AO) sekä osittain maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi (M). Osaa suunnittelualueesta koskee yleiskaavassa maisemallisesti arvokkaan alueen merkintä (ma). Suunnitteluala kuuluu osaksi Lemun kirkkomiljöötä. Yleiskaavamääräyksen mukaan rakennettaessa ma-alueelle uudisrakennusta tai laajennettaessa tai muutettaessa olevaa rakennusta tulee kiinnittää erityistä huomiota rakennuksen sovittamiseen maisemaan ja ympäristöön. Ma-alueella olevien rakentamis- ja metsäalueiden peltoaukeisiin rajoittuvat reunavyöhykkeet tulee jättää ehyeksi.

Suunnittelualan luonnonympäristö on pääosin kallioista ja loivarinteistä metsämaata. Suunnittelualueelta on laadittu luontoselvitysarviot syksyllä 2022. Suunnittelualueelle laaditaan luontoselvitys kevään ja kesän 2023 aikana.

Ehdotus

Esittelijä: Heikki Saarento, suunnittelujohtaja

Varsinais-Suomen liitto kiittää Maskun kuntaa mahdollisuudesta antaa lausunto Lemun Pihlajamäen asemakaavasuunnitelmasta.

Kaava-alueen sijainti ja uudisrakentamisen tavoitteet huomioon ottaen, Varsinais-Suomen liitto katsoo, että on tärkeää laatia kaava-alueen suunnitteluun vaikuttavat selvitykset ennen asemakaavaluonnoksen laadintaa ja nähtäville asettamista. Asemakaavasuunnitelmassa esitetty rakentaminen poikkeaa aluelaajuudeltaan merkittävästi yleiskaavassa osoitetusta rakentamisesta. Uudisrakentamista osoitetaan aiemmin rakentamattomaan kulttuurihistoriallisesti merkittävään maisemaan, jolla on alueellista merkitystä myös matkailun kehittämisen vetovoima-alueena. Alueelle on hyvä laatia asemakaava, joka mahdollisimman huolellisesti taustaselvitykset huomioiden vaalii alueelle kerrostuneita arvoja. Kaava-alueen sijainti ei ole keskeinen Varsinais-Suomen väestönkasvun sijoittelun näkökulmasta, mutta kaava-alue kuuluu perintöarvoiltaan merkittävänä paikkana alueen muhin keskeisiin kehittämispotentiaaliikohteisiin.

Ilmastonmuutoksen aiheuttamien kriisien ja luontokadon ehkäisemisen näkökulmasta Varsinais-Suomen liitto pitää Lemun keskustan osayleiskaavan ratkaisua Pihlajanmäen alueelle mahdollisena rakentamisen ratkaisuna, ellei asemakaavoituksen ilmastovaikutusten arvioinnissa ja muissa suunnittelussa työn alla olevissa selvityksissä toisin osoiteta.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

§ 48

Lausuntopyynnöt, jotka eivät anna aiheita Varsinais-Suomen liiton lausunnon antamiseen

Varsinais-Suomen liitto ei anna seuraavista lausuntopyynnöistä lausuntoa, koska liitolla ei ole niistä huomautettavaa eivätkä ne ole ristiriidassa Varsinais-Suomen maakuntakaavoituksen tai muun suunnittelun kanssa:

1. Oikeusministeriö: Vesilain tarkistamisen työryhmän muistio (242/3.4.2023)
2. Paraisten kaupunki: Nauvon Högsarin Brokonskärin ranta-asemakaavanluonnos (313/21.4.2023)
3. Paraisten kaupunki: Lilltervon Byängsuddenin ranta-asemakaavanluonnos (316 /21.4.2023)
4. Paraisten kaupunki: Granvikin Timmerholmin ranta-asemakaavanluonnos (317 /21.4.2023)
5. Raision kaupunki: E18 Kaanaan liittymän asemakaavamuutosluonnos (328/25. 4.2023)
6. Suomen ympäristökeskus SYKE: Liettuan talousvyöhykkeelle suunniteltavan merituulipuiston ympäristövaikutusten arviointiselostus (334/5.5.2023)

Ehdotus

Esittelijä: Heikki Saarento, suunnittelujohtaja

Maankäyttöjaosto päättää ilmoittaa em. tahoille listauksen mukaisesti, ettei liitto anna asioista lausuntoa.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi

Varsinais-Suomen ELY-keskus, ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue

§ 49

Mahdolliset muut asiat

Päätös

Ei muita asioita.

§ 50

Kokouksen päättäminen

Päätös

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 8.31.